

Граненко, Ю.А., студент I курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТ

Науковий керівник – Топіха В. С., доктор с.-г. наук, професор

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ПОРОСЯТ

У формуванні м'ясного балансу України значне місце повинно традиційно належати галузі свинарства, яка завдяки біологічним особливостям тварин дозволяє швидко нарощувати виробництво дешевої і якісної продукції. В умовах сьогодення в Україні перспективи розвитку свинарства першочергово пов'язані із забезпеченням рентабельності галузі та конкурентоспроможності її продукції. Вирощування поросят – одна з важливих ділянок інтенсивної технології виробництва свинини.

Дослідження проводилися в умовах товарного господарства приватне підприємство “Думітраш” Новоодеського району Миколаївської області. Дослідження проводили за загальноприйнятими зоотехнічними методами.

Період відлучення і післявідлучення у розвитку поросят – є запорукою високої продуктивності у подальшому. Поросля збільшує свою живу масу в 18-20 разів протягом двох місяців, причому швидкість росту з віком знижується. Основне завдання в підсисний і в період після відлучення, – максимально використати здатність поросят до швидкого росту, тому що компенсація недоотриманого приросту в більш пізньому віці веде до зростання витрат на відгодівлі.

Для того щоб отримати максимальний приріст необхідно вирішити декілька завдань: послідовно підвищувати споживання поживних речовин поросятами; стимулювати апетит; зберегти шлунково-кишковий тракт (ШКТ) поросят від пошкодження антипоживними факторами і патогенними мікроорганізмами; збільшити кількість бажаної мікрофлори шлунково-кишкового тракту; використувати активні складові в кормі (пробіотики, неперетравні олігосахариди, органічні кислоти і т. п.);

Престартер починають давати на 3-7 день після народження, так як саме в цьому віці поросята активно досліджують навколишній світ, в тому числі і на смак. У цей період організм поросля пристосований до споживання материнського молока, від якого “престартер” істотно відрізняється.

Тому стало питання, як привчити поросят поїдати додатковий корм у віці 3-7 днів?

Це не просте завдання, так як молозиво і молоко свиноматки, необхідний і більш привабливий корм, у порівнянні з гранулами престартера. Потрібно пам'ятати, що поросяті треба навчитися їсти тверду їжу, хоча до цього моменту він міг тільки пити молоко матері. Досягти поставленої задачі можна, введенням ароматизаторів (фруктін, ванілін) і підсолоджувачів (цукор, сахарин) у престартерний комбікорм.

На 3-5 день життя, місце відпочинку поросят ретельно прибирали і роздавали гранули прямо на підлогу. Сильний приймний запах, солодкий смак і зростаюча активність поросят – основні фактори раннього приручення поросят до поїдання твердих кормів. Важливо пам'ятати про те, що доступ поросят до чистої води, в цей час – обов'язковий.

Стимулювання апетиту і додаткове споживання корму поросятами позитивно впливає на секрецію травних ферментів і морфофізіологічний розвиток кишкових ворсинок ентероцитів.

У зв'язку з тим, що ферментна система шлунково-кишкового тракту поросяти в перші тижні життя налаштована на ефективне засвоєння тільки білків, жирів і вуглеводів молочива і молока, у престартерний комбікорм вводять ферменти й органічні кислоти, що сприяють вироблення секретину, а отже, стимулюють травлення.

“Престартер” продовжують давати протягом усього підсисного періоду – поступово збільшуючи дачу до 600-700 г до відлучення (28-30 днів). Перехід з престартера на стартер проводять на 10-12 день після відлучення.

Основний ефект застосування престартера – це легке подолання поросятами відлучення. Широко поширений прийом повної або часткової “голодної витримки”, який хоч і знижує кількість розладів травлення і відхід, але і значно гальмує ріст і розвиток поросят. Застосування престартера дозволяє знижувати ряд стрес-факторів при відлученні – з яких основний це є голод. Поросята не переїдають, а з престартерного корму у кишечник надходять потужні фактори, що стримують патогенів: пре- і пробіотики, симбіотичні культури; органічні кислоти і т.д.

Зниження частоти виникнення кишкових розладів і смертності поросят у цілому в період відлучення, прямий наслідок більш розвиненою секреторної функції шлунково-кишкового тракту, підвищеної амілолітичної активності, збереження морфологічної цілісності ворсинок кишкового епітелію у поросят, які отримували престартерний корм з 3-7 дня життя по 10 день після відлучення.

Встановлено існування відмінності морфологічної структури ворсинок у поросят які отримували при відлученні соєвий шрот, як основне джерело протеїну, і комбікорм з включенням продуктів переробки молока. Довші кишкові ворсинки (поросята отримували комбікорм з включенням продуктів переробки молока) мають велику площу всмоктування, що в свою чергу сприяє більш ефективному транспорту поживних речовин з хімусу в кров, а значить і більш швидкому зростанню.

Таким чином, застосування престартерних кормів дозволяє вирішити ряд основних проблем періоду відлучення: нестача і нетиповість травних ферментів при переході на тверді корми; деструктивні морфологічні зміни кишкового епітелію; недостатній рівень шлункової секреції; відсутність імуноглобулінів в молоці; низьке споживання корму; привчання до нової форми раціону; генералізований стрес при відлученні; хвороби відлучення (кишкові розлади, анемії, респіраторні захворювання); зниження загальної резистентності організму.

Метою нашого дослідження було перевірити ефективність застосування престартерного повнораціонного корму для поросят виготовленого за рецептурою ТОВ “Kormil” у господарстві ПП “Думітраш” Новоодеського району, до складу якого входили: високоперетравні джерела протеїну (продукти переробки молока, головним чином рибне борошно з високим вмістом білку); підготовлені рослинні жири; вітаміни, мікро-і макроелементи; незамінні амінокислоти; органічні кислоти; ароматобіотик; пробіотик.

Предстартер згодовували з 5 дня життя (як додатковий корм) і до 10-14 дня після відлучення (як основний корм), який проводили на 28-31 день після

опоросу. Годування предстартером проводили досхочу з окремої годівниці для поросят. Важливий був вільний доступ поросят до корму в будь-який час дня. Корм доповнювали по кілька разів на день і кожен раз прибирали з годівниці залишки старого або забрудненого корму. Приблизне споживання предстартера становило 5 кг на порося за період (0,1-0,5 кг / день).

У кожному досліді за принципом аналогів сформували по дві групи супоросних свиноматок. Поросята від свиноматок контрольних груп з п'ятиденного віку і до 45 дня отримували предстартерний корм виробництво компанії "Кремікс", дослідних груп годували престартерним кормом "Kormil".

До відлучення, кожне порося, яке отримувало престартерний корм "Kormil", був важчий своїх однолітків з контрольної групи в середньому на 1 кг, а до двох місяців цей розрив збільшився на 1,87 кг. Годівля престартерного кормом "Kormil" зменшило відхід поросят у дослідній групі до 60 денного віку на 8,68 %.

Проведені дослідження показали достовірну перевагу годівлі поросят престартерним кормом "Kormil". Отримані дані дозволяють зробити висновок, що при годівлі поросят престартерним кормом "Kormil" збільшується збереженість поросят, підвищуються темпи зростання, а отже знижуються витрати кормів.

УДК637.1/.3:641.5

Грицюк І.І., учениця 8 класу Кошелівської ЗОШ І-ІІІ ступенів.

Науковий керівник – Мельник Н.М. вчитель біології та хімії, вища кваліфікаційна категорія, старший вчитель Кошелівської ЗОШ І-ІІІ ст. Красилівського району Хмельницької області, Україна.

ВИГОТОВЛЕННЯ МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В ДОМАШНІХ УМОВАХ

Молоко – унікальний продовольчий продукт, який досі не синтезований у світі. Цінність молока полягає у тому, що до його складу входять понад сто компонентів: жири, вуглеводи, вітаміни, ферменти, гормони, мінеральні речовини тощо.

Як відомо, Україна має одні з найкращих умов у світі для виробництва молока та молокопродуктів, але проблему насиченості ними ринку нашої країні не вдалося повною мірою вирішити навіть у найсприятливіші для розвитку молочного господарства роки. За виробництвом та споживанням молока та молокопродуктів на душу населення України відстає від високо розвинутих країн світу в 2–3,5 рази, а за асортиментом та якістю – ще більше.

Молочна промисловість України має значний виробничий потенціал, який однак використовується дуже нераціонально. Низький рівень використання потужностей можна пояснити, крім впливу обмеженого попиту на молочну продукцію населенням внаслідок постійного зниження купівельної спроможності дією двох чинників, які залежать від виробників молока: скорочення обсягів виробництва молока і зменшення обсягів молока, що надходять у промислову переробку.

Одними із найперспективніших молочних продуктів із точки зору збільшення їх виробництва є сири, йогурти та інші молочні десерти, а також морозиво.